

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoPno/4/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5122207449
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5122207449.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a Mgr. Petra Straku, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: W. M., nar. XX.XX.XXXX a N. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov matky: Y. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX F., zastúpenej splnomocneným zástupcom: Advokátska kancelária JUDr. ŠKERDA, s.r.o., so sídlom Radlinského 1727/49, 026 01 Dolný Kubín a otca: N. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX L. XXX, zastúpeného splnomocnenou zástupkyňou: JUDr. Lenka Špiriaková, PhD., advokátka so sídlom R. Y. XX, XXX XX A., o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, v štádiu konania o návrhu matky detí a otca detí na nariadenie neodkladného opatrenia v rámci odvolacieho konania prebiehajúceho na základe odvolania otca detí a matky detí proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 54P/194/2022-257 zo dňa 10. mája 2023 v spojení s opravným uznesením č. k. 54P/194/2022-272 zo dňa 18. mája 2023, takto

rozhodol:

nariaďuje toto neodkladné opatrenie:

otec detí je oprávnený stretávať sa s maloletou W. M., nar. XX.XX.XXXX a N. M., nar. XX.XX.XXXX každú stredu v kalendárnom týždni od 16.00 hod. do 18.00 hod. a v každom párnom kalendárnom týždni od piatka od 16.00 hod. do nedele 18.00 hod.

Uvedená úprava styku sa nebude realizovať v čase Vianočných a novoročných sviatkov, kedy je otec detí oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi 25.12.2023 od 16.00 hod. do 26.12.2023 do 16.00 hod. a od 31.12.2023 od 16.00 hod. do nasledujúceho roka do 02.01.2024 do 16.00 hod.

Otec detí si maloleté deti v určenom čase prevezme v mieste bydliska matky. Otec je povinný maloleté deti po ukončení stretnutia odovzdať matke v mieste jej bydliska.

Matka detí je povinná maloleté deti na stretnutie s otcom riadne pripraviť a maloleté deti v určenom čase otcovi odovzdať.

Rodičia maloletých detí sú povinní, v prípade, že sa stretnutie z vážnych dôvodov nebude môcť uskutočniť, oznámiť druhému rodičovi túto skutočnosť najneskôr 24 hodín pred začiatkom styku, inak bezprostredne po tom, čo vznikne dôvod, pre ktorý sa stretnutie nebude môcť uskutočniť. Otec detí má v takom prípade právo na náhradný termín styku s maloletými deťmi v rozsahu zodpovedajúcom stretnutiu, ktoré sa z dôvodných prekážok neuskutočnilo.

Vo zvyšku návrh matky detí a otca detí na nariadenie neodkladného opatrenia zamieta.

Zamieta návrh otca detí na nariadenie výchovného opatrenia neodkladným opatrením.

Toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej u Okresného súdu Žilina pod sp. zn. 54P/194/2022.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 54P/194/2022-257 zo dňa 10.05.2023 v spojení s opravným uznesením č. k. 54P/194/2022-257 zo dňa 18.05.2023 rozhodol I. Maloletá W. a maloletý N. sa zverujú do osobnej starostlivosti matky. II. Obidvaja rodičia sú oprávnení a povinní maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej W. mesačne sumou 180,- eur

a na výživu maloletého N. mesačne sumou 150,- eur vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky od 14.09.2022. IV. Zameškané výživné za obdobie od 14.09.2022 do 31.05.2023 vo výške 1.407,- eur je otec povinný zaplatiť matke spolu s bežným výživným v splátkach po 200,- eur pod následkom straty výhody splátok. V. Otec je oprávnený stretávať sa s mal. W. a maloletým N. každý kalendárny týždeň v utorok a vo štvrtok od 16.00 hod. do 18.00 hod., každý páry kalendárny týždeň utorok od 16.00 hod. do 18.00 hod. a od štvrtka od 16.00 hod. do nedele do 18:00 hod. VI. Uvedená úprava styku sa nebude realizovať - v čase vianočných a novoročných sviatkov, kedy je otec oprávnený stretávať sa s maloletou W. a maloletým N. každý páry rok od 23.12. od 10.00 hod. do 27.12. do 16.00 hod. a každý nepáry rok od 27.12. od 10.00 hod. do 02.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 16.00 hod. - v čase letných prázdnin, kedy je otec oprávnený stretávať sa s maloletou W. a maloletým N. od 01.07. od 10.00 hod. do 15.07. do 19.00 hod. a od 01.08. od 10.00 hod. do 15.08. do 19.00 hod., - v čase jarných prázdnin, kedy je otec oprávnený stretávať sa s maloletou W. a maloletým N. každý páry rok od pondelka od 17.00 hod. do soboty do 17.00 hod., - v čase veľkonočných sviatkov, kedy je otec oprávnený stretávať sa s maloletou W. a maloletým N. každý nepáry rok od štvrtka predchádzajúceho Veľkému piatku od 15.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 15.00 hod. VII. Preberanie maloletých detí otcom a ich vracanie matke sa bude realizovať v mieste bydliska matky. Matka je povinná mal. deti na styk s otcom riadne a včas pripraviť. VIII. Rodičia sú povinní podrobiť sa odbornému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, referát poradensko-psychologických služieb v počte desať sedení v termínoch určených referátom. IX. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Proti rozsudku okresného súdu podali odvolanie obaja rodičia detí. Matka detí odvolaním napadla výroky III., IV., VI., VII. a VIII. týkajúce sa výživného, zameškaného výživného, širšieho styku a výchovného opatrenia. Otec detí odvolaním napadol rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a tento navrhol zrušiť a vrátiť prvostupňovému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

3. Podaním zo dňa 28.09.2023 podala matka detí prostredníctvom splnomocneného zástupcu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala rozhodnúť tak, že otec detí je do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej oprávnený stýkať sa s maloletými deťmi v každom nepárnom kalendárnom týždni v stredu od 16.00 hod. do 18.00 hod. a v každom párom kalendárnom týždni vždy od piatka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod., pričom preberanie maloletých detí otcom a ich vracanie matke sa bude realizovať v mieste bydliska matky s tým, že matka je povinná maloleté deti na styk s otcom riadne a včas pripraviť. V návrhu uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 54P/194/2022-257 zo dňa 10.05.2023 boli upravené rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom. V súčasnej dobe sa v dôsledku podaného odvolania zo strany otca detí, ako aj z jej strany vedie odvolacie konanie na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 12CoP/43/2023. V tejto súvislosti matka detí uviedla, že vzhľadom na uvedený rozsudok nie je styk otca s maloletými deťmi v súčasnosti upravený žiadnym súdnym rozhodnutím a ani rodičovskou dohodou otca a matky. Medzi rodičmi v súčasnosti vznikajú problémy pri realizácii styku otca s maloletými deťmi - ona nevie kedy otec vezme maloleté deti, nedohodne to s ňou, dokonca ju o tom ani vopred neinformuje, často ich svojvoľne vezme aj zo škôlky, pričom ona ani nevie, kedy otec maloleté deti vráti. Následné stretnutia otca s ňou sú sprevádzané ich hádkami, dokonca rodičia opakovane privolali v rámci týchto stretnutí políciu. Svedkami týchto hádok a konfliktov sú často aj maloleté deti, čo má nepriaznivý dopad na ich psychické zdravie. Následne matka detí opísala konflikt dňa 15.08.2023, nedohodnutý styk dňa 14.09.2023 a dňa 25.09.2023. Ako dôkazy predložila jej komunikáciu s otcom zo dňa 14.09.2023 a 25.09.2023. Uviedla tiež, že obdobné situácie a konflikty medzi rodičmi však vznikajú častejšie. Z uvedených skutočností podľa matky detí vyplýva, že súčasná situácia kedy otcov styk s maloletými deťmi nie je upravený žiadnym súdnym rozhodnutím nie je v záujme maloletých detí. Mala za to, že je v záujme detí to, aby maloleté deti sa s otcom stretávali v časoch, ktoré budú výslovne určené, pretože takto ona bude mať možnosť maloleté deti na styk riadne pripraviť a aj maloleté deti budú mať určitý režim a budú vedieť, ktorý deň a na ako dlho budú s otcom. Vydaním uznesenia, v ktorom sa určí styk otca s maloletými deťmi sa obmedzia aj spory a konflikty medzi otcom a ňou, čo je na prospech zdravého duševného vývinu maloletých detí.

4. Kolízny opatrovník detí vo vyjadrení zo dňa 11.10.2023 uviedol, že medzi rodičmi maloletých detí pretrváva od ich rozchodu rodičovský konflikt, ktorý neprospieva zdravému psychickému vývinu maloletých detí. Nutná je preto dočasná úprava stretávania maloletých detí s otcom v určených časoch, ktorá je v záujme maloletých detí, a ktorú budú mať povinnosť obaja rodičia dodržiavať. Z dôvodu predchádzania konfliktov a sporov pri preberaní a odovzdávaní maloletých detí kolízny opatrovník detí

odporučil návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia na dočasnú úpravu styku maloletých detí s otcom v plnom rozsahu vyhovieť.

5. Otec detí prostredníctvom splnomocneného zástupcu vo vyjadrení zo dňa 27.10.2023 uviedol, že sa pri úprave stretávania spravoval a chcel spravovať podľa výroku V., VI., VII. rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 54P/194/2022-257 zo dňa 18.05.2023 o úprave stretávania sa s maloletými deťmi a spočiatku aj matka úplne na krátku dobu súhlasila, že deti sa s ním budú takto stretávať. Následne však začala mu robiť čoraz väčšie problémy pri stretávaní sa s maloletými deťmi. Odmietala deti dávať na stretnutia dobrovoľne, zatajovala ich. Navyše matka detí ho odmieta informovať o zdravotnom stave maloletých detí, o ich všeobecnom fungovaní alebo rovnako mu upiera telefonický kontakt aj formou videohovorov (naposledy sa tak stalo v septembri 2023, keď bol on na dovolenke v zahraničí), keď sú deti v starostlivosti matky. Podľa otca detí je skutočne tragédiou, že on a matka sa nevedie riadne spoločne dohodnúť o jeho stretnutiach s maloletými deťmi a on si musí zobrať deti až zo škôlky, aby sa s nimi mohol riadne stretnúť, lebo matka má neustále dojem, že s deťmi musí byť „rovnako dlho“ ako on. On sa nemôže spoľahnúť na matku, pretože tá by mu deti najradšej na stretnutia nedávala vôbec. V závere uviedol, že de facto súhlasí s vydaním neodkladného opatrenia, nakoľko konfliktná situácia medzi rodičmi tomu skutočne nasvedčuje, čo považuje on za dôvod na vydanie neodkladného opatrenia. Vzhľadom na to uviedol, že uskutočňuje podľa § 324 a nasl. zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ v spojení s § 362 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“ rovnako „protinávrh na vydanie neodkladného opatrenia v širšom rozsahu ako matka (resp. dopĺňa návrh matky na vydanie neodkladného opatrenia). Za dôvody jeho nariadenia označil nasledovné: - otcovi rodičovské práva neboli žiadnym spôsobom doteraz obmedzené, - deti nie sú právoplatne zverené do osobnej starostlivosti matky, - otec má rovnaké právo na polovicu všetkého voľného času maloletých detí tak ako samotná matka, - potrebu do času rozhodovania vo veci samej minimálne zachovať i rozvíjať vzťahové a emočné väzby medzi otcom a jeho maloletými deťmi.

5.1 Súčasne otec detí navrhol podľa § 324 a nasl. CSP v spojení s § 362 CMP a v spojení s § 37 ods. 2 písm. d/ zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení zákonov, ďalej len „Zákona o rodine“ v rámci neodkladného opatrenia rozhodnúť aj o povinnosti rodičov podrobiť sa odbornému poradenstvu. Za dôvod pre vydanie neodkladného opatrenia v tejto časti uviedol, že rodičia preukázateľne nevedia spolu riadne komunikovať, nielen ohľadom stretávania sa otca s maloletými deťmi ale ani ohľadom zdravotného stavu maloletých detí alebo ani ohľadom komunikácie s maloletými deťmi telefonicky alebo iným obdobným spôsobom v období, keď maloleté deti sú v starostlivosti u matky. Taktiež vznikajú medzi nimi neustále konflikty, ktoré popisuje vo svojich jednotlivých podaniach matka a rovnako aj on. Predbiehajú sa pri vyberaní detí zo škôlky a pod.

5.2 Vzhľadom na uvedené otec detí navrhol, aby druhoinštančný súd vydal nasledovné rozhodnutie: I. otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi od piatka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. v každom párnom týždni a v každom kalendárnom týždni v stredu od 16.00 hod do 18.00 hod. a vo štvrtok od 16.00 hod. do 18.00 hod. pričom režim tohto stretávania bude platiť až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej II. Otec je oprávnený stretnúť sa so svojimi maloletými deťmi počas Vianočných sviatkov od 24.12. od 16.00 hod. do 25.12. do 16.00 hod. a od 31.12. od 16.00 hod. do nasledujúceho roka do 03.01. do 18.00 hod. pričom režim tohto stretávania bude platiť až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. III. Otec je povinný deti od matky na stretnutie prebrať v mieste ich trvalého bydliska a matka je povinná deti riadne a včas a pripravené na stretnutie s otcom mu ich v mieste ich trvalého bydliska odovzdať. IV. Otcovi a matke sa ukladá výchovné opatrenie za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie medzi rodičmi ohľadom výchovy, starostlivosti o maloleté deti a stretávania sa s nimi a to povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, referát poradensko- psychologických služieb v pravidelných intervaloch určených referátom a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V. Otec a matka sú povinní poskytnúť náležitú súčinnosť Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, referát poradensko-psychologických služieb v pravidelných intervaloch určených referátom a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. VI. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a právneho zastúpenia v konaní o neodkladnom opatrení.

6. Matka detí prostredníctvom splnomocneného zástupcu vo vyjadrení zo dňa 20.11.2023 nesúhlasila s dôvodmi uvedenými v návrhu otca a jeho návrh považovala za nedôvodný. Viaceré tvrdenia otca uvedené v jeho návrhu sú podľa nej zavádzajúce a nepravdivé.

6.1 Ďalej uviedla, že tvrdenia otca, že mu ona bráni v stretávaní sa s deťmi, nie sú pravdivé. Ona otcovi pravidelne umožňuje styk s deťmi, avšak dodržiava pritom vhodný čas, ktorý nie je v rozpore

s pravidelným denným režimom maloletých detí. Otec chodí navštevovať a „pozerat“ ako sám tvrdí maloleté deti v nepravidelných a nepredvídateľných intervaloch. Okrem toho ju pravidelne obťažuje opakujúcimi sa telefonátmi a správami. Jeho správanie tiež hraničí s prenasledovaním jej osoby, maloletých detí a jej rodinných príslušníkov. Príkladmo opísala situáciu dňa 05.11.2023 v nedeľu okolo 16.30 hod. kedy ho informovala, že deti sú už okúpané a preto nie je vhodné, aby išli s ním von a tiež z dôvodu nepriaznivého zimného počasia. Jej strach z otca maloletých detí a z toho, čo môže spraviť na základe uvedeného, čím ďalej eskaluje.

6.2 Matka detí tiež uviedla, že otec skutočne chodí v dohodnuté, ale často aj v nedohodnuté dni vyzdvihnúť deti zo škôlky. Pokiaľ tento tvrdí, že sa sám iniciatívne zaujíma o deti a ich prosperitu v škôlke, ona nevidí dôvod na to, aby ho oboznamovala o všetkých udalostiach, o ktorých vie, že otec bol oboznámený zo strany škôlky, obidvaja majú totiž rovnaký prístup k informáciám o ich maloletých deťoch. Podľa nej ona neprenáša konflikt medzi ňou a otcom na maloleté deti, otcovi neupiera možnosť stretávať sa s deťmi a je schopná sa starať o maloleté deti. O zdravotnom stave detí ho informuje a nebráni ani v telefonickom kontakte otca s maloletými deťmi, pokiaľ sa otec nedomáha kontaktu v čase, keď deti spia alebo sú na návšteve, či na výlete. Otec však opakovane narúša režim maloletých detí, domáha sa násilu kontaktu s maloletými deťmi v čase starostlivosti matky. Ona sa pritom v čase, kedy má maloleté deti v starostlivosti otca, nedomáha násilu kontaktu s nimi tak, ako to robí otec, ale otcovi dopraje stráviť s maloletými deťmi kvalitný a nerušený čas, čo rovnako očakáva a požaduje aj od otca. Tvrdenia otca o nevyzretosti jej osobnosti sú účelové, avšak nepravdivé. Rozvoj vzťahových a emočných väzieb otca s maloletými deťmi je dostatočne dodržaný a naplnený už v súčasnej dobe, nakoľko sa otec s maloletými deťmi osobne stretáva a má rovnakú možnosť ako matka získať o nich informácie na akejkoľvek inštitúcii.

6.3 Ďalej matka detí uviedla, že s návrhom ohľadom rozsahu styku otca s maloletými deťmi nesúhlasí. Navrhovaný styk je až neprimerane široký. V tejto súvislosti uviedla, že odkazuje na svoje odvolanie proti rozsudku okresného súdu a na svoje vyjadrenia v konaní o jej návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Zotrvala na tom, aby bolo v rámci neodkladného opatrenia rozhodnuté o styku tak, ako to uviedla v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 28.09.2023 vedenom na Krajskom súde Žilina sp. zn. 12CoP/46/2023 (správne sp. zn. 12CoPno/4/2023 - poznámka odvolacieho súdu). Taktiež nesúhlasila s návrhom ohľadom rozsahu styku otca s maloletými deťmi počas Vianočných a novoročných sviatkov, ktorý je opäť až neprimerane široký, pričom otec žiada, aby počas obidvoch sviatkov boli maloleté deti v jeho starostlivosti.

6.4 K návrhu otca na uloženie výchovného opatrenia matka detí uviedla, že pokiaľ ide o potrebu nariadenia psychologického poradenstva na ÚPSVaR toto nie je potrebné, nakoľko ona sa už so psychologičkou z ÚPSVaR-u v minulosti dohodla na stretnutí, avšak ich prvé stretnutie sa prerušilo z dôvodu, že maloletá W. dostala kiahne. Zároveň sa spolu dohodli, že stretnutia sa zúčastní matka sama z dôvodu, že sa otca maloletých detí a interakcie s ním bojí. Strach z otca ona považuje za odôvodnený a to pre správanie otca, ktoré hraničí s prenasledovaním. Zdôraznila, že ťažkosti, ktoré jej spôsobuje otec svojim správaním nijakým spôsobom neprejavuje voči maloletým deťom tak, aby ich mohla akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť. Naopak snaží sa ich uchrániť pred konfliktami a ich dôsledkami.

6.5 Matka detí preto navrhla, aby krajský súd návrhu otca detí na nariadenom neodkladnom opatrení v znení ním navrhnutom nevyhovetl.

7. Návrh matky detí a otca detí na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný v priebehu odvolacieho konania vedeného na základe odvolania rodičov detí proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 54P/194/2022-257 zo dňa 10.05.2023 týkajúceho sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom.

8. Podľa § 362 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania je príslušný rozhodnúť odvolací súd.

9. K posudzovanému návrhu matky detí a otca detí na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné uviesť, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje súd prvej inštancie (§ 325 CSP) avšak ust. § 362 CMP predstavuje výnimku z tejto všeobecnej konštrukcie (vzťahujúcu sa na možnosť nariadenia neodkladného opatrenia v odvolacom konaní). Z hľadiska účelu, ktorý plní neodkladné opatrenie v režime Civilného mimosporového poriadku sa vyžaduje za istých okolností potreba rýchlej a okamžitej ochrany, keď aj odvolací súd môže sám rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, alebo takéto neodkladné opatrenie sám nariadiť, ak dospeje k záveru, že sú splnené

podmienky pre jeho nariadenie v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Z tohto dôvodu bol Krajský súd v Žiline príslušný na rozhodnutie o neodkladnom opatrení podľa § 362 CMP.

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 325 ods. 2 písm. d/ CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

13. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327 nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

14. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

15. Inštitút neodkladného opatrenia je procesným inštitútom, ktorý umožňuje poskytnúť rýchlu ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam účastníkov konania. Neodkladné opatrenie možno nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená a v prípade konaní podľa Civilného mimosporového poriadku aj v prípade, ak to vyžaduje verejný záujem. V zmysle § 326 ods. 1 CSP ďalšími predpokladmi pre nariadenie neodkladného opatrenia sú osvedčenie dôvodnosti a trvania uplatneného nároku a preukázanie odôvodnenosti potreby neodkladnej úpravy pomerov alebo obavy z ohrozenia exekúcie. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je neodkladné opatrenie procesným prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv maloletého dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Prvoradou a zásadnou úlohou súdu vo všetkých konaniach týkajúcich sa starostlivosti o maloletých je ochrana oprávnených záujmov maloletého dieťaťa, ktorá vždy nemusí byť v súlade s vôľou jeho rodičov. Súd musí zabrániť zneužitiu tohto svojimi významom osobitného procesného inštitútu presadzovaním osobných zámerov rodičov, riešením ich vzťahových problémov a dosiahnutím výhodnejšieho postavenia jedného z rodičov v meritórnom konaní.

16. Súd o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhoduje spravidla bez výsluchu a vyjadrenia strán, resp. účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania, a to vzhľadom na charakter tohto procesného inštitútu. Neodkladné opatrenie musí vždy vychádzať z pomerov a okolností jestvujúcich v čase rozhodovania. Pri rozhodovaní vo veciach maloletých detí je vždy potrebné prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, ktorý je prvoradý (článok 3 Dohovoru o právach dieťaťa, článok 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie).

17. Právo styku rodiča s dieťaťom kompenzuje právo mať dieťa u seba a zabezpečovať jeho výchovu prostredníctvom osobnej starostlivosti. Uvedené právo vyplýva aj z viacerých ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa (oznámenie FMZV ČSFR č. 104/1991 Zb.), ktorý súčasne garantuje dieťaťu právo na udržiavanie pravidelného osobného kontaktu s obidvoma rodičmi (ak dôjde k rozpadu rodiny).

18. Kontakt rodičov s ich maloletými deťmi je významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj dieťaťa a je neoddeliteľnou súčasťou rodičovských práv a práv dieťaťa upravených v Zákone o rodine. Styk rodiča s maloletým dieťaťom má zaistiť v čo najväčšej miere vytváranie a udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citového puta k obom rodičom, je zároveň jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti toho rodiča, ktorý nemá dieťa v osobnej starostlivosti, na výchove dieťaťa. Nemožno totiž opomenúť, že v zmysle § 28 ods. 1, 2 Zákona o rodine majú rodičovské práva a povinnosti v celom ich rozsahu v zásade obaja rodičia. Rodič, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do starostlivosti uplatňuje svoju úlohu vo výchove dieťaťa práve a predovšetkým prostredníctvom styku s dieťaťom. Záujem na vytvorení a udržiavaní dobrých citových vzťahov medzi dieťaťom a rodičom, ktorému nebolo dieťa zverené do výchovy, je daný aj tým, že tento citový vzťah v prípade neočakávaných životných udalostí umožní nahradiť výchovu týmto rodičom. K splneniu tohto cieľa by preto mali prispievať a snažiť sa o vytvorenie priaznivých podmienok obaja rodičia, pričom úlohou rodiča, ktorý má maloleté dieťa v osobnej starostlivosti je okrem iného aj to, aby so zreteľom na záujem dieťaťa

vytváral priaznivé podmienky na styk druhého rodiča s maloletým dieťaťom, a to najmä vedením dieťaťa k správne vzťahu k tomuto rodičovi. Je potrebné si tiež uvedomiť, že nielen etika príbuzenských vzťahov, ale aj zákon zaväzuje deti k povinnosti svojich rodičov ctíť a rešpektovať, k čomu musia byť deti vedené práve ich rodičmi, zatiaľ čo ako už bolo uvedené je rodičovská zodpovednosť (za riadnu výchovu detí) prikázaná obom rodičom. Pokiaľ preto nie sú zistené také skutočnosti, ktoré by viedli k pozastaveniu výkonu rodičovskej zodpovednosti, nie je daný zákonný dôvod na to, aby rodičovi v ktorého priamej starostlivosti maloleté dieťa nie je, bol styk s ním zakázaný resp. neprimerane obmedzený.

19. Odvolací súd mal z obsahu spisu zistené, že doposiaľ nebolo právoplatne a vykonateľne rozhodnuté o zásadných otázkach ohľadom zverenia detí do osobnej starostlivosti niektorého z rodičov a teda ani o úprave styku rodičov s deťmi. Súdne rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností v rámci ktorého bol upravený styk otca s maloletými deťmi v dôsledku podaných odvolaní rodičov detí doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť. Z matkou detí opísaných konfliktov, osvedčených SMS komunikáciou a rovnako aj z obsahu spisu vyplýva, že medzi rodičmi sú problémy ohľadom realizácie styku vzhľadom na rozdielny názor rodičov na rozsah styku. Otec detí vo vyjadrení k návrhu, ktorého súčasťou je aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia potvrdil, že sa s matkou nevedia riadne spoločne dohodnúť o jeho stretnutiach s deťmi. Styk otca s maloletými deťmi sa teda uskutočňuje problematicky čo nie je v záujme maloletých detí. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a sledujúc prioritný záujem maloletých detí a zjavnú neschopnosť rodičov detí dospieť k vzájomne akceptovateľnému modelu odovzdávania si a preberania detí mal odvolací súd za to, že je v súčasnej dobe daná potreba dočasne upraviť pomery maloletých detí predbežnou úpravou styku otca s maloletými deťmi, aby nedošlo k narušeniu citových väzieb otca s deťmi.

20. Z toho dôvodu odvolací súd vyhovel návrhu matky detí a otca detí na nariadenie neodkladného opatrenia. Pokiaľ ide o rozsah styku len z hľadiska dočasnej úpravy za najvhodnejšie považoval stretávanie otca s deťmi každú stredu v kalendárnom týždni od 16.00 hod. do 18.00 hod. a v každom párnom kalendárnom týždni od piatka od 16.00 hod. do nedele 18.00 hod. V podstate je rozhodnutý styk zhodný ako navrhla matka detí. Styk v stredu len v nepárnom kalendárnom týždni nepovažoval za dostatočný. Otcom detí navrhovaný styk aj každý štvrtok podľa súdu nie je vhodný nakoľko v každom párnom kalendárnom týždni sa uskutočňuje stretávanie už od piatka do nedele. Vzhľadom na blížiac sa Vianočné sviatky považoval odvolací súd za dôvodné upraviť stretávanie aj počas tohto obdobia tak, že otec detí je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi 25.12.2023 od 16.00 hod. do 26.12.2023 do 16.00 hod. a od 31.12.2023 od 16.00 hod. do nasledujúceho roka do 02.01.2024 do 16.00 hod. Pokiaľ otec detí navrhoval jeho stretávanie od 24.12. do 25.12. považoval odvolací súd za vhodnejšie, aby tzv. Štedrý deň strávili v tomto roku maloleté deti s matkou ako bližšou osobou a to vzhľadom na ich vek (5 rokov a 3 roky). Otcom detí navrhované stretnutie od 31.12. do 03.01. obmedzil do 02.01.2024 vzhľadom na jeho postačujúci rozsah a to aj preto lebo je v podstate rozsahovo totožný s tzv. bežným stykom (3 dni). Práve s akcentom na dočasnú úpravu pomerov maloletých detí je potom odvolacím súdom vymedzený rozsah dočasnej úpravy styku otca s deťmi postačujúci a plne v záujme maloletých detí a s poukazom na súčasnú mimoriadnu situáciu. Predbežne určený rozsah styku otca s maloletými deťmi podľa odvolacieho súdu vytvára predpoklad pre udržanie a upevňovanie doterajšie väzieb otca s deťmi.

21. Vo zvyšku návrh matky detí a otca detí na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

22. Otec detí sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal aj uloženia jemu i matke detí výchovného opatrenia nakoľko nevedia spolu riadne komunikovať nielen ohľadom stretávania sa s deťmi, ale ani ohľadom zdravotného stavu maloletých detí alebo ani ohľadom komunikácie s maloletými deťmi telefonicky alebo iným obdobným spôsobom v období, keď maloleté deti sú v starostlivosti matky, vznikajú medzi nimi neustále konflikty, predbiehajú sa pri vyberaní detí zo škôlky a pod.

23. Vychádzajúc z obsahu posudzovaného návrhu pri zohľadnení, že nariadil neodkladné opatrenie upravujúce styk otca s deťmi odvolací súd dospel k záveru, že nie je v súčasnej dobe nutnosť bezodkladnej a okamžitej potreby navrhovaného neodkladného opatrenia. Predpokladá sa v súčasnej dobe, že nariadené neodkladné opatrenie ohľadom styku situáciu medzi rodičmi ukludní, nakoľko táto bola zrejme aj príčinou narušených vzťahov a môže tak dôjsť k zmierneniu konfliktu medzi rodičmi. Navyiac o výchovnom opatrení bolo rozhodnuté rozsudkom vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý bude v krátkom čase predmetom preskúmania zo strany odvolacieho súdu.

24. Odvolací súd preto zamietol návrh otca detí na nariadenie výchovného opatrenia neodkladným opatrením.

25. Toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej u Okresného súdu Žilina pod sp. zn. 54P/194/2022. Trvanie neodkladného opatrenia obmedzil odvolací súd dočasne do právoplatného skončenia konania vo veci samej, v ktorej bude v dôsledku odvolania rodičov detí proti rozsudku súdu prvej inštancie opätovne rozhodovať o úprave styku otca s maloletými deťmi. Toto uznesenie žiadnym spôsobom neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej, len procesne reflektuje skutkovú situáciu z hľadísk významných pre inštitút neodkladného opatrenia.

26. O trovách konania rozhodne súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 2 ods. 1, § 58 CMP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP). Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP). Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).